

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENYÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon. 368.

A választójog kérdése.

A delegációban ez általános és egyenlő választójog ellen is dörgött Tisza az ő szokott modorában és közismert frázisaiba bugyolált u. n. argumentumaival. Mik is az ő „argumentumai”? Félti az országot a nemzetiségektől és végső veszedelemnek tekinti azt, ha az intelligencia elveszti az ő uralmát. Tehát nemcsak a választásokra való befolyását, hanem egyáltalában: az uralmát. Jegyezzük meg ezt jól.

A nemzetiségeket legujabban Tisza festegeti a falra, mint ördögöket, persze csak a mi számunkra, mert ő maga a saját fészkekben meg-meglátogatja őket, koccintgat velök és a kedves körükben úgy érzi magát, mintha a menyországban volna az angyalok között. Hiszen a vállukat veregeti s nem hólyagzik fel a keze utána.

Hát bizony nincs is azoktól mit félni gróf ur, ne tessék hát minduntalan mumusokként kijátszani őket.

Hanem az intelligencia uralmától van. Attól nemcsak félni, de retteghet az ország továbbra is, mert ismeri azt

az intelligenciát. Vármegyei iszalag az, mely a csendőrszuronyok hegyén virágozik ki. Piros vérvirágokat hajt.

Szép az intelligencia; magunk is sokra becsüljük; de mi azt tartjuk, hogy ott szabad annak lenni mindenütt, a nép minden rétegében, nemcsak a gentry- és főszolgabírói koponyákban.

A választásoknál azonban csakis az utóbbi fajtának az uralmát ismeri el és óhajtja Tisza.

Nem is olyan régen történt, nem is olyan messze tőlünk, hogy a választásokat irányító előkelő férfiú, (talán felesleges megjegyezni, hogy melyik párthoz tartozott), egy halom bankó előtt trónolva fogadta a „lelkes” választókat. Egyszer bejött a terembe hat ember, hat jó módú polgár, akik közeli rokonságban állottak egymással. Ezeknek a főnöke kijelentette, hogy ők kötélnék állanak ugyan, de nem a rendes árfolyamon, hanem koponyánként 300 koronáért. Ha ezt megkapják, ennek a fejében aztán potom 20-30 vagy 40 koronáért hozzák a rokonság kisebb igényű tagjait is.

Megkapták. De a kényes izlésű nagyur, miután kifizette a ropogós bankókat s miután a tisztelt polgártársak eltávoztak, nagyot köpött, ezt mondván: ilyen a magyar paraszt!

De nem ment a tükörhöz s nem köpött abba is bele. Pedig mivel volt ő különb annál a parasztnál? Vagy más elbírálás alá esik a vesztegető s másként ítélendő meg a megvesztegetett?

Választásoknál így szokott az a bizonyos intelligencia vezetni, irányítani szóval uralkodni. Meg aztán a kakastoll és pálinkás butykos égíse alatt. Hát ez az, amiből nem kérünk többé; épen elég volt.

Hadd irányítsa már a választásokat maga a nép.

Nagy taktikai hiba volt, hogy a feloszlott országgyűlés bele nem ment az új választójog megalkotásába. Héderváry még akkor kapva-kapott volna rajta, mert maga is akarta az általánost, az egyenlőt, a titkóst. Most már nem akarja, most már ő is azt akarja, amit Tisza akar.

Mert jó üzletet csinált, amit még

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Hipnózis.

— Nagyon csinos hely, mondta a vendég, de halálosan unalmas. Itt egész évben alig történhetik valami izgalom?

A „Posta” vendéglőse kédélyesen kacagott.

— Izgalom? Látja ott azt a plakátot? „Hypnobo tanár a kurszalomban” ezt elteszem magamnak, hogy felviduljak. Ez akkor izgalmas így volt, majd elmondom.

Ez a professor utazó hipnotizeur volt és kibérelte a kurszáont, hogy előadásokat tartson benne, amit két estén meg is cselekedett. Második estén ott volt Mr. Richard, a junkerünk is és mit gondolt, mit tett az a hőbortós ember?! Ő is lelkesült azért, amit a professor „a hipnózis művészetének és titkának” nevezett és felkérte őt, hogy adjon neki órákat a tudományból.

Es itt végződött az izgalom. Richard az féltőnond lelt a tudományaitól. Ide szokott járni a vendéglőbe és ahelyett, hogy úgy, mint a többi keresztény, okosan megrendelte volna azt, amit kívánt, kidülledt szemekkel és borzalmas grimaszokkal, — de némán — meredt reám, hogy befolyásoljon annak a meghozására, amit kívánt, olyannyira, hogy végül magam is belezavaródtam. De ezenkívül még rábeszélte a tisztelendő urat,

engedje meg, hogy az iskolaegylet ünnepélyén egy hipnotikus előadást adhasson.

A junkert nagyon szerették a faluban és az ünnepély napján nagy tömeg várakozott az ajtó előtt, félig a jó cselekedetek végett, félig kíváncsiságból.

A kis terem telve volt és erősen tapsoltak, amikor a csinos, fiatal ur fellépett a dobogóra. Frakkban volt és ünnepélyesnek látszott. Miután néhányszor köhintett, elkezdett beszélni:

— Hölgyeim és uraim, nagyon örvendek, hogy önöknek néhány érdekes hipnotikus kísérletet mutathatok be. E célra szükségem lesz valakire: felkérem tehát az urak egyikét, szíveskedjék idejönni hozzám, hogy segédkezék e különös tünemények bemutatásában.

Erre általános suttogás következett. Hallottam, amint Cobler Sam odaszólt Urakes Billhez, hogy bizonyítsa be férfi voltát és menjen fel. Urakes Bill azt felelte erre, hogy csak röviddel ezelőtt oltották be és ez olyan nagyon fáj neki, hogy már nem bocsátkozik többé az effélékbe. Erre Mrs. Cobler rábeszélte az urát, menjen fel ő, talán használ a reumájának: de az öreg úgy tett, mintha nem is hallaná.

A junker már kétségbeesett, amikor egy

O'Slann nevű ember emelkedett fel és úgy tett, mintha mondani akarna valamit.

O'Slann Tim még csak rövid ideje lakott a faluban, a feleségének és a gyermekeinek volt a legveresebb hajuk, amit valaha láttam, és egyik csufabb volt a másiknál. Nem nagyon szerették, mert naplopó volt, aki minden szomszédot megpumpolt; de mindnyájan annyira kívántuk, hogy a fiatal annak legyen médiuma, hogy megmutathassa nekünk a művészetét, hogy mindannyian lelkesen tapsoltunk Timnek. Erre ő megszólalt:

— Uram, nekem feleségem van és vannak gyermekeim, de azért egy feltétellel mégis segíteni akarok magán...

És válaszra várt. A fiatal ur gyorsan megkérdezte tőle a feltételt.

— Gondoskodik majd a családomról, ha valami baj érne?

— Természetesen — mondta Richard ur.

— Tehát hallottátok, — mondta ünnepélyesen, felénk fordulva.

— Jövök már, nagyságos ur!

Felment az emelvényre és leült egy székre.

A fiatal ur ezután mereven ránézett és folyton mozgatta a kezét, mintha egy omnibusznak inogtatna és O'Slann egészen nyu-

Csatornázásokat a legolcsóbban készít Kubinyi Lajos és Társa
Debreczen Piacz-utca 11 „Bika” szálloda mellett.

akkor álmában sem remélt. És azt hiszi, hogy ez jól beválik a jövőre nézve is.

Hej, ha akkor azt megcsinálhattuk volna, hirmondója sem maradt volna a mungó kompániának!

Micsoda perspektiva tárult volna akkor szemünk elé! Akkor mindazt helyre lehetett volna még hozni, amit a koalíció elrontott. Így? — talán száz esztendő is eltelik addig, míg ott leszünk, ahol öt-hat évvel ezelőtt voltunk. Visszaestünk a legsötétebb középkorba. Komor, fekete lovagok száguldoznak hazánk térein, hirdetvén a régi rendszer üdvösségét és fennmaradását. Hirdetvén, hogy hogy mily veszedelem származnék abból, ha a kiváltságosak a szabad garázdálkodás jogát, amit ezerévig oly dicsően kiaknáztak, örökre elvesztenék.

De a nép zug. Nem hallják a lovagok a vészjósló hangot? Nem veszik észre, hogy nem „egy pár fanatikus” óhajtja az igazságot, az általános, egyenlő és titkos választójogot, hanem egy egész nép? Itt-ott egy-egy villám is megvillan. Vakok is talán ők, amiért sötétek? És süketek?

Majd elvállik, ha a villámlás és dörgés egymást váltja fel gyors egymásutánban. Vajjon lesz-e idejük odükba visszabujni?

Cavendum est!

Simon István.

Politikai hírek.

— Express tudósítás. —

Politikai körökben nagy feltűnést kelt Sándor Pálnak a Pester Lloydban történt állásfoglalása Tisza István ismeretes delegációs beszédével szemben. Tisza beszédében igen helyesen a választói reform elsikkasztását látja. Sándor Pállal együtt igen sok munkapárti foglalt állást Tisza és az egész munkapárt ellen. S valószínű, hogy nemsokára szakadásra kerül a dolog.

godtan ült. Hirtelenül lecsukódtak a szemei és megmerevedett.

— Ah — mondta elégedetten a fiatal ur — Önök hölgyeim és uraim, láthatják, hogy a médium most kénytelen lesz akaratom szerint cselekedni. Ha a vendégek közül valaki előterjesztené, hogy mit téssek meg vele, készségesen bemutatnom önöknek, hogy most tökéletesen ura vagyok az elaltatott gondolatainak és mozdulatainak.

Elsőben senki sem akart beleavatkozni, de ezután Samuels Ted — aki halálosan gyűlölte O'Slannt — mondta:

— Hitesse el vele, hogy kutya. Tudom, hogy szereti a kutyákat, mert azóta sem láttam viszont a magaméi, amióta ő beleszerelt!

— Jól van hát — mondta Richard ur komolyan, kutyává változtatom. Ujra néhány komikus mozdulatot tett, erre O'Slann elkezd remegni és hirtelenül mozogni is.

— Ide, — kiáltja a Frickl ur és el volt ragadtatva a sikertől.

— Ide hozzám Hector!

Erre O'Slann négykézláb mászkált és úgy ugatott, mint egy kutya. Még soh'ae láttam ilyen lelkes közönséget. Az öreg Sam annyira magánkívül volt a gyönyörtől, hogy odament az emelvényhez és meg akarta simogatni O'Slannt; de ez megkapta a lábát és megharapta, mint egy valódi eb. A fiatal ur, mind ama dolgokat végeztette vele, amit kutyától kívánhatnak. Székeken ugrott keresztül, a hátsó lábán állt és cukrot kért, a macskát kereste stb. Alig bírtuk már a kacagást és amikor már későre járt az idő,

Sándor Pál cikkéről nagyon sokat beszéltek a Ház folyosóján is. Justh Gyula beszélgetve Sándor Pállal azt mondta neki, hogy a munkapárt nemcsak a választójoggal, hanem a bankkérdéssel is megcsalta az országot. Sándor szerint a bankot nem lehet máról holnapra megcsinálni, de a választójognál család történet. Sándor Pál cikkét a munkapártban is nagyon sokan helyeselték és így a pártban a teljes bomlás megkezdődött.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a miniszterelnökség palotájában Aehrenthal gróf közös külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezlet volt, amelyen részt vettek: Schönnaich báró közös hadügyminiszter. Khuen Héderváry Károly gróf magyar miniszterelnök. Hazai Samu magyar honvédelmi miniszter és Georgi osztrák honvédelmi miniszter. A közös miniszteri értekezlet délelőtti 10 órától délutáni 1 óráig tartott. Mint a „Budapesti Tudósító” val illetékes helyről közlik, ez alkalommal kizárólag az új választójoggal összefüggő kérdések kerültek tárgyalásra. Ez volt az utolsó miniszteri értekezlet, amelyet Aehrenthal gróf szabadságának megkezdése előtt tartottak.

A közös és az osztrák miniszterek vasárnap délután fél három órakor Bécsbe utaztak.

A vitás 5. §.

A képviselőház ülése.

Polónyi Gézárt megéjenezték, Rakovszky István pedig odakiáltotta neki:

— Gyere vissza Géza, minden meg van bocsátva!

Polónyi pedig megígéri, hogy beszélni is fog, ha lesz kinek. Különbösen folyik a vita az ötödik szakasz körül...

Berzeviczy Albert elnök fél 11 óra előtt megnyitja az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és az irományokat.

Richard ur azt mondta, hogy most újra emberré változtatja a médiumát.

— Jer kedvesem, ébredj fel! — mondotta és hadonászott a kezeivel.

„Hurra!” morgott O'Slann és az asztalkendőt rángatta.

„Előre!” „Előre!” kiáltott megfélemlítve a fiatal ur és belefújt az arcába, mire O'Slann otthagya a terítőt és nagyon realiztikusan a fiatal ur cipőjét kezdte harapdálni. Hirtelenül megtudtuk; Richard ur nem tudta őt visszaváltoztatni.

Rémséges zavar keletkezett! Mindenki kibált, lármázott és a szegény Mrs. O'Slann zokogott.

A fiatal ur egy ötforintos bankóval nyugtatta meg és azt mondta neki, hogy az ura másnapra rendbe jön. A szomszédok köteleit hozták és hazaterelni segítették O'Slannt. Ez nehéz munka volt, mert közben minden sarkon szaglászott és egyszer csaknem feldőntött mindenkit, mert egy nyul után akart iramodni. Amikor végre szerencsésen megkötötték otthon, nem aludhatott el tőle az egész falu, mert egész éjjel vonítva ugatta a holdat.

Másnap reggel a fiatal ur meglátogatta és még vadabbnak találta.

Urakes Bill, jó szomszéd léte, néhány csontot hozott neki, amiket a saját kutyája visszautasított már, de ez még rontott az ügyen. Mrs. O'Slann borzalmas állapotban volt. Azt mondta, hogy Richard ur tönkretette és özvegygé egyuttal, mert az borzalmas: egy kutyával házasságban élni. Addig szidalmazta és örvöngött, amíg a szegény fiatal ur magánkívül lett és megígérte, hogy az ura fel-

Következik

a bankjavaslat

részletes tárgyalásának folytatása.

Az 5. §. folytatódólagos tárgyalásánál.

Kállay Ubul kimutatja a szakasz alkotmány- és közjogellenes voltát, amely ezenkívül veszedelmes precedenst is alkothat a jövőre. Hivatkozik gróf Andrassy Gyula beszédére, aki történeti adatokkal igazolta, hogy a precedensek milyen veszedelmekkel járnak. A maga részéről is hivatkozik ilyen történelmi példákra. Nem akar bővebben foglalkozni azzal, hogy a főrendiháznak, sokkal több jogot biztosít a javaslat mint a képviselőháznak, sem az a, hogy ez a kormány, amely obstrukció ellen küzd, éppen egy megobstruált javaslatot akar törvényerővel felruházni. Tisza István fölvetette a célszerűség kérdését s erre vonatkozólag kimutatja, hogy ez a javaslat ezt a célt igazán nem szolgálja. Polemizál Hieronymi beszédével, a melyet az általános vitában mondott s a melyben a lengyelországi példára utalt. Tiltakozik az ellen, hogy feltegyék, hogy a magyar parlamentben a magyar állameszme ellenségei ülnek. Csatlakozik Sággy Gyula határozati javaslatához. (Élnék helyeslés.)

Hammersberg László röviden, indokolni kívánja, miért csatlakozik Sággy határozati javaslatához. Rámutat arra, hogy ez a szakasz egy részvénytársaságból közjogi faktort csinál, hogy a főrendiház jogait kiterjeszti a képviselőház rovására. Joggal nevezte el gróf Apponyi Albert ezt a szakaszt mozinak. Hivatkozik gróf Andrassy Gyula beszédére, amelyben olyan alaposan mutatta ki a javaslat alkotmányellenes voltát. Ezzel a javaslattal egy újabb ischii klauzát akar csinálni a kormány. (Helyeslés.) Ezek azok az okok, a melyek miatt Sággy Gyula határozati javaslatát fogadja el a törvényjavaslattal szemben. (Élnék helyeslés.)

Szebeny Antal a készfizetésekkel kapcsolatban a behozatali vámokról kezd beszélni.

Elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Szebeny Antal áttér a szakasz közjogi hiányaira, amelyek arra készítik, hogy a javaslattal szemben Sággy Gyula határozati javaslatát fogadja el. (Élnék helyeslés.)

Ostffy Lajos: Ez a szakasz a készfizetések felvételének betelődése akar lenni, pedig nemcsak hogy nem foglalja magában a készfizetések felvételét, de még csak nem is biztosítja.

gyógyulásáig hetenkint két fontot fizet neki. — Ez így tartott néhány hélig; Tim egész napon a háza előtt feküdt, egy szalmaszőnyegen és aludt. Ha valaki közeledett feléje, dühösen ráncigálta a láncát és addig ugatott, míg el nem ment a vendég.

És hogyan vonított éjjel! Oly rémes volt, hogy deputációt küldöttünk a fiatal urhoz, nem-e helyezhetné el az összekötétesí révén, — O'Slannt valami kutyaothoban.

Ennek az volt a következménye, hogy Richard ur kétszáz forintot ígért Mrs. O'Slannnak, azzal a kikötéssel, hogy az urával együtt rögtön el kell távoznia a faluból: az asszony beleegyezett.

Ott volt az egész falu, hogy elutazni láthassa őket. Nehézségekkel járt a kutyajegygyel utazó O'Slannt egy személyszakaszban helyeztetni el; a fiatal ur nyomtatékosan fogott kezét a kalauzzal, amire aztán megengedte. Mindnyájan ott voltunk a pályaudvaron, a fiatal ur is. O'Slann a nyitott ablaknál ült és egy csontot rágcsált.

Amikor megindult a vonat, az öreg Sam fejéhez dobta O'Slann a csontot és vigyorogva kiáltott a fiatal ur felé:

— Azt hiszem, kedves uracskám, hogy drága mulatság a hipnotizálás, de bizonyára vigasztalni fog a tudat, hogy egészen felgyógyultam — ugy-e?!

Azután jókedvűen szivarra gyújtott, a vonat gyorsabban ment és mi még láthatuk, mint dobálja a sürgönypóznák felé a kutyakalácsokat, ezután eltűnt csodákozós szemünk elől... Sidney Gerard.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Ünnepély a főiskolában. A református tanítóképző intézet ifjúsága március 15-én nagysikerűnek ígérkező emlékünnepeket rendez. Dicséretreméltó a törekvő ifjúság buzgósága, melyet a hazafias érzés ápolásában kifejt. Több számmal szerepel az ifjúsági zenekar Szűcs Gergely 4-ik oszt. praeses vezetése mellett. (Kossuth-nyitány, Kerner J-től. Guyon induló és a mindig nagy tetszéssel fogadott Magyar nóták.) A Csokonai-énekkar Cziriák Zoltán 4-ik oszt. praeses vezetése mellett. (Hazafias dal és népdalegyveleg.) Magánzámokkal szerepelnek: Boross Sándor 4-ik oszt. szavalja „Ünnepre virradás” c. költeményét, Papp Kálmán 4-ik oszt. felolvas, Horváth Béla 3-ik oszt. művészi zongorajátékával, K. Nagy János pedig elismert vizsgáló tehetségével fogja mulattatni a közönséget. Az ünnepélyt Nagy Vilmos tanár nyitja meg. Helyárak: I. rendű ülőhely 1 korona, II. rendű ülőhely 60 fillér, állóhely 20 fillér. Jegyek előre vált-hatók Csáthy Ferenc ur könyv- és zenemű-kereskedésében.

Ülés az egyháznál. A debreceni ref. egyház gazdasági bizottsága március hó 7-én d. u. 5 órakor az egyház termében ülést tart. Tárgyak folyó ügyek.

A városi adóügyi osztály mizériái.

Ujabb csata a közigazgatási bizottságban.

Debrecen város közigazgatási bizottságának február havi ülésén feltűnést kelő leleplezést tett Ternovszky Alajos pénzügyigazgató a városi ügyosztály elhanyagolt állapotáról. Mint már annak idején részletesen megírtuk, a kir. tanácsos pénzügyigazgató felsorolta azokat a mizériákat, amelyek a város e fontos ügyosztályában a rendes munkamenetet megakasztják. A bizottság akkor megbízta Kovács József polgármestert, hogy nézzen körül egy kissé az adóügyi osztályban s tegyen jelentést. Erre nem volt szükség, mert Csóka Samu tanácsnok, az ügyosztály vezetője terjedelmes jelentést készített a felhozott vádakról, amelyeket megcáfolni igyekezett. A jelentést Csóka beadta Kovács József polgármesternek, aki azt a közigazgatási bizottság tegnap délutáni ülésén előterjesztette.

Mielőtt a jelentést felolvasták volna, Ternovszky Alajos pénzügyigazgató tett egy némely észrevételt az ügyben. Megemlítette ugyanis, hogy a múlt ülésen a rend teremtése okából hozta föl azokat a vádakot az adóügyi osztály ellen, de már akkor jelezte, hogy neki egy célja van, barátságos összerendeléssel munkálkodni a lehetetlen állapotok megváltoztatásán. Akkor is említtette, hogy a restancia feldolgozása a pénzügyminisztertől kell halasztást kérni. A polgármester e tekintetben felterjesztést is tett, amelyet véleményezés céljából a minisztérium leküldött pár nap előtt hozzá. A maga részéről Ternovszky Alajos azt javasolta a miniszternek, hogy a haladékot ez év április hó végéig adja meg.

A jelentés.

Kovács József polgármester megemlítette, hogy a nagy ügyhátralék azért van,

mert az utóbbi évek ex-lex állapotai a rendes munkát megakasztották.

A pénzügyigazgatóságnak is fontos érdeke, hogy az állapotok megszűnjenek. Ami az ügyosztály dolgát illetik, arra nézve egyébként Csóka Samu tanácsnok terjedelmes jelentést adott be, amelyben részletesen felel az egyes pontokra. A jelentés felolvasását kéri.

Márk Endre megjegyzi, hogy a kérdést teljesen tisztázni kell. A pénzügyigazgató adatai megdöbbentik s azokat alkalmasint tapasztalatból merítette. A jelentés felolvasását kívánja.

Ezután Zöld József aljegyző felolvasta Csóka több ivre terjedő jelentését, amelyben kitér minden vádpontra és a legtöbbször az a megjegyzése, hogy nem fedi a valóságot.

Azt állítja Csóka, hogy az ex-lex feldolgozása adott sok munkát, továbbá azt hozza fel, hogy az adóügyi osztály személyzete más munkakörrel is el van terhelve. Az sem való, hogy az adókat a közönség nem tudhatja meg az adóügyi osztályban. Mindenkinek kimutatják.

A nagy adó főkönyvek szegedi mintára készültek s azok használatát a pénzügyi miniszter engedélyezte. A főkönyvek évről-évre le vannak zárva, csak a főösszesítés nem készült el, de ez se előny, se hátránnyal nem bír a közönségre.

Az adóügyi osztály hátrányainak feldolgozását nem lehetett végrehajtani még a népszámlálás miatt, amely a rendes munkától elvonta a kevés számú tisztviselőt és vezető személyzetet. Végül megjegyzi a kijelentés, hogy Ternovszky téves információ alapján tette a múlt ülésén a kifogásokat. Azóta azonban a munka teljes erővel megindult az esetleges hiányok pótlására.

A pénzügyigazgató válasza.

Ternovszky Alajos pénzügyigazgató a jelentés személyeskedő hangja ellen szól. Ő nem akart személyeskedni, mert teljes jóakarattal óhajtott az ügyeket elsimítani. Legelső sorban is azt kifogásolja, hogy Csóka a jelentésében az adóvégrehajtások lassúságáról beszél. Erről ő nem tett soha említést. A jelen körülmények között a közönség ellen végrehajtást nem vezethet lelkiismerettel, mert mint tudvalevő számos esetben megtörtént, hogy olyan tételeket is behajtottak, amelyek fent nem állottak. Az adóügyi osztály megvizsgálásánál ő nem volt ott, de egy megbízható embere, aki informálta s ezért ő állja a sarat. A kezét a tűzbe meri tenni, hogy való, amit az ügyosztályról állított. Nem a könyvek nagysága, hanem vastagsága ellen van kifogása. E könyvekben igen sok haszontalan tételt vezetnek, amely zavarja a munkát.

Aprólékos dolgokat nem említt, csak a lényeges esetekről szól. Az adókönyvecskékben az adók előírása törvényben szabályozott dolog. Sem ő, sem Csóka nem törvényhozó, s így azt nem lehet állítani, hogy az adókönyvecskékbe a kiírás lehetetlen. Ezt meg kell tenni, mert a törvény mordingja. Ami azt illeti, hogy az adóügyi osztálynak kevés a személyzete, nem szól, ez a város belügye. Szól még arról, hogy neveltséges azt állítani, hogy az adókönyvek lezárása nem hátrányos, mert ez bizony hátrányos. Az adóügyi osztály a szük-

séges nyomtatványokat köteles minden év augusztus 1-ig megrendelni.

Ezt az adóügyi osztály nem tette, löbbszöri felhívásra sem.

Igy persze nem kapott idejére nyomtatványt, melyet az államnyomda készít. Ismételt hangsúlyozza Ternovszky, hogy nem vádaskodni akart, hanem jóakarattal összefogni a mizerabilis állapotok megszüntetésére, kéri a jelentést tudomásul venni. Csóka Sámuel kijelenti, hogy ő támadni nem akart, a személyeskedés is távol áll tőle. A jelentésében a pennája vastagabban fogott, izgatott kedélyállapotának lulajdonítható.

A bizottság ezzel az ügyet befejezte a jelentéseket tudomásul vette. Kétségtelen, hogy a városi adóügyi osztály a tegnapi ülésen újabb vereséget szenvedett, ellenben nagy sikert aratott Ternovszky Alajos szinpatikus és snajdig felszólalásával.

A város közügyei.

Mit tárgyal a jog és pénzügyi bizottság.

A város jog és pénzügyi bizottsága március hó 7-ik napján vagyis ma kedden, 3 órakor a városháza kis tanácstermében ülést tart, amelyen a közgyűlés tárgyait készíti elő.

A tárgysorozat a következő.

A szegényügyi bizottság javaslata a szegényházi gondnok fizetésrendezés ügyében.

A városi erdészek kérvénye az államszegélyhez hasonló anyagi segély megállapítása iránt.

Pinczés István volt erdőőr kegydíj ügyében előterjesztés.

Hatvani István nyugalmazott városi hajdunak kérvénye nyugdíjának az új szervezeti szabályzatban kitüntetett fizetésének megfelelőleg leendő megállapítása iránt.

Dávidházi Kálmán könyvkötő kérvénye társasággá átalakításához részvények jegyzése iránt.

Az építendő kulturpalota felveendő 300000 koronás kölcsönre leérkezett pénzintézetek ajánlatokra előterjesztés.

Janátka Alajos, valamint Fekete Gábor és társai kérvénye a szabályozási vonal szerint postakeri felkötőhöz csatolandó városi területek részükre eladás tárgyában.

A város gyámpénztárának pénzkezelési rendszeréről, a gyámoltak és gondnokoltak vagyonának gyümölcsösztetéséről és a tartalék alapjára levonandó jutalékról készített módosított szabályrendelet terveit.

M. kir. Belügyminiszteri rendelet a Takács Bálint és neje Vörösmarty-utca 14. sz. házasság felbontás ügyében kelet 335—1910. b. gy. sz. határozat jóvá nem hagyása tárgyában.

Buray Sándor ajánlata a városi tulajdont képező Bocskay-tér 1. számú házasság telekből az utca szabályozás megmaradó telekrész megvétele tárgyában.

A Debreceni Urkocsis Egylet kérvénye tárgyában tavaszi és őszi versenyére 500—500 korona versenydíj adományozása iránt.

A város által az elemi iskolák, ovoda iroda és tanyai iskola épületek fenntartására fordítandó összegek fedezésére póthitel engedélyezése tárgyában előterjesztés.

A debreceni ref. egyház presbiteriumának kérvénye a felsőbb leányiskolánál szükségessé vált párhuzamos osztályok felállítása alkalmából 450000 drb. téglá adományozása iránt.

I. Ferencs József 80-ik születésnapja évfordulója alkalmából tett 100000 koronás alapítvány alapító oklevelének bemutatása.

Debreczeni Bőröndgyár megnyit Piacz-u. 47. sz. alatt! Megrendelésre készülnek a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek is megfelelő és mindennemű bőrdíszműtáruk. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. **hőzőndők, kazetták, puskatokok** intézetek részére **okmánytáskák, kalapdobozok, bokavédők, Tanuló felvétetik.**

A József kir. herceg-utcai házludajdonok kérvénye gyalogjárda létesítése iránt.

Komárom sz. kir. város közönsége megküldi a városi tisztviselők fizetésének végleges megállapítása iránt az országgyűlés képviselőházához és a m. kir. kormányhoz intézett feliratát.

Hódmezővásárhely közönsége megküldi az erőszakos mérték hitelesítési díjtáblázat átalánydíj tételeinek leszállítása iránt a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urhoz intézett feliratát, hasonló szellemű felirattal leendő pártolás végett.

Egyéb eselleges folyó ügyek.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedden Tosca opera Zilahyné fellépte. Szerdán Monna-Vanna színmű. Csütörtökön Cigányszerzem operett. Pénteken Trilby dráma új betanulással. Szombaton Becstelen dráma újdonság. Vasárnap délután Leányvásár. Este Cigányszerzem operett.

* **Monna Vanna.** Maeterlinck világhírű darabja Monna-Vanna szerdára van újból műsorra tűzve a címszerepben először Jászai Olgaival. Princivaltes — Deésy. Guidos — Pataki. Marki Colonnát Kemény játssza. — **Becstelen.** Szombaton lesz a bemutatója Gervay Andor Becstelen című drámájának. Az illusztris szerző új darabja modern milliőben játszódik. A premieren Huzella Irén, Thury E., Kardos Géza játsszák a főszerepeket. — **Tosca.** Ma este kerül színpadra Puccini klasszikus zenéjű operája Tosca a címszerepben Zilahynéval, aki ma este lép fel először betegsége után. A többi szerepet Torma, Horváth, Borbély énekli.

Debrecen közigazgatása.

Ülés a városházán.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután Domahidy Elemér főispán elnöklelte alatt ülést tartott, amelyen az egyes szakelőadók terjesztették elő havi jelentéseiket a múlt február hónapról. A jelentéseket a bizottság tudomásul vette.

Részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester, Körner Adolf, Vargha Károly tanácsnokok, Márk Endre, Szilágyi Imre, dr. Bacsó Dezső, Latinovics Mihály, Rickl Antal, dr. Fejér Ferenc, Medgyaszay Miklós, dr. Tüdös Kálmán, Somogyi Pál, Csóka Samu, Reitz János, Csánky Viktor, Ternovszky Alajos, Csanak János, Gáthy Bálint dr. kir. ügyész.

A város rendészete.

A polgármester jelentése szerint az elmúlt hónapban a rendezőség letartóztatott összesen 148 egyént. A kir. ügyészségnek átadtak 11, megbüntettek 137 embert. A városról eltilontoltak 38 közveszélyes csavargót. A rendőrfőkapitányság mint elsőfokú iparhatóság 44 darab iparendélyt adott ki, amelyért 500 korona folyt be iparoktatási célokra. A katonai létszám a következő: cs. és kir. közös hadseregbeli 1143 ember és 508 ló, honvédségi 1194 ember és 541 ló, Mint átkelő beszállaltatott 2 tábornok, 10 főtszót és 3 törzstiszt.

Az adózás.

Ternovszky Alajos pénzügyigazgató a város közönségének múlt havi adózásáról tett

jelentést. Eszerint befolyt egyenes állami adóban 333086 korona, hadmentességi díjban 1204 korona, bélyegjövődékben 49773 korona, díjjövődékben 1269 korona, dohányjövődékben 177279 korona, fogyasztási és italdobban 27083 korona, fizetési halasztást a pénzügyminiszter 36 esetben adott. Az egyenesadó februárban 203875 koronával több, mint tavaly.

Az állategészségügy.

Debrecen állategészségügye az elmúlt hónapban kielégítő volt. A ragadós száj- és körömfájás teljesen megszűnt, az összes körzetek veszmentessé lettek. Az országos állatvásár ezért pótlólag megtartható volt. A sertésvész miatt elrendelt zárlat a VII. körzetben is feloldatott. Végül jelenti, hogy a miniszter patkolási tanfolyamot rendez Debrecenben. A tanfolyam e hó 12-én kezdődik meg.

A főorvos jelentése.

Tüdös Kálmán dr. t. főorvos a város közegészségügyi viszonyairól kedvezőlen jelentést tett. A halálozás sokkal nagyobb volt februárban, mint január havában, de a betegedések száma is növekedett. Heveny ragályos betegségek csak szörványosan és nem nagy számmal fordultak ugyan elő, de a légzőszervek hurutos és lobos bántalmait annál erősebben uralkodtak. Különösen sok volt az influenza beteg, úgy hogy valóságos szörványos jellegűt öltött. Ezenkívül a számarhurut, kanyaró, vörheny, fültő mirigylob, trahoma is előfordult több és kevesebb esetben. A piacvizsgálatokat megtartották s annak eredménye kielégítő volt. A köztisztaság a rengeteg sár és az utcaburkolatok állapota folytán nem volt kielégítő. Ennek oka a csatornázási munkálatokban is keresendő.

Rózsaszínű és fekete számok.

Született összesen 257 gyermek és pedig ref. 87 fi és 97 nő, róm. kath. 22 fi, 22 nő, gör. kath. 4 fi, 4 nő, ág. ev. 1 nő, izr. 10 fi, 10 nő. Meghalt 208 ember. A szaporodás 49. Házasságra lépett 73 pár. Ref. 43, róm. kath. 4, izr. 5, vegyes vallású 21.

A közkórház betegforgalma a következő volt. Február hóra átjött 379 beteg, februárban felvétetett 443 beteg, kibocsátott 421, meghalt 21, ápolás alatt maradt 380 egyén.

A Debrecen-nagyvárad vasút 20 ezer koronája.

Nem utalja ki a város.

A mióta a Debrecen-nagyvárad vasút megnyílt már több alkalommal volt szó arról, hogy az új vicinális nem mozdítja elő a város érdekeit, sőt még inkább hátrányára van, mert egy érdek kört Nagyváradra vitt.

A város ezt akkor vette észre, midőn már a közgyűlés által megszavazott 80 ezer koronából 60 ezret kifizettek. A tanács a minap arra az álláspontra helyezkedett, hogy a még fennmaradt 20 ezer koronát nem adja ki a vasútnak, amíg a kikötött összes feltételeknek meg nem felel. A többek között kikötött az is, hogy a vasutársaságnak Debrecen kell, hogy a székhelye legyen. Ezt nem tudni, hogy a vasút mint értelmezi, annyi azonban tény, hogy a székhelyen rendes irodát és alkalmazottakat kell tartani. Erről egyelőre szó sincsen.

A vasút újra folyamodott a 20 ezer koronáért s a tanács a tegnapi ülésén tárgyalta a dolgot, de a mellett maradt meg, hogy fenntartja előbbi határozatát, vagyis nem adja ki a 20 ezer koronát.

Az üzletvezetőséget a mul kor megkezdte a tanács, hogy adjon információt arra nézve, hogy történéhet az, hogy a vicinális Debrecen rovására és Nagyváradra előnyére állapítottak meg. Az üzletvezetőség válasza szerint erről nincsen szó. A kifogásolt tételeket az általános forgalmi tarifa alapján szabták meg. Az mindenesetre helyes, ha a város kiköti, hogy a vasút székhely irodával együtt Debrecenben legyen, legalább ilyen módon lássuk hasznát a különben elpuszkázott vicinálisnak.

UJDONSÁGOK

— **A villamos telep kibővítése.** A tanács tegnapi ülésén foglalkozott a villamosteleg kibővítésének ügyével. Mint tudvalevő, a meghirdetett pályázatra a Láng, Ganz és Nicholson gyárak ajánlatai beérkeztek. Ezek azonban nem az összes munkákra adtak ajánlatot. A tanács megbizta Debreczeni Jenőt, hogy a gyárakkal folytasson tárgyalásokat. A műveket szeptember végére üzembe kell majd helyezni.

— **A földrajzi társaság meghívása.** Debrecen városa a földrajzi társaság nevű tudományos egyesületnek segélyt szavazott meg. A társaság meglepő hangú levélben köszönte meg a segélyt. A tanács a köszönetet tudomásul vette és elhatározta, hogy a társaság előföldi szakosztályát meghívja Debrecenbe, hogy itt a talaj viszonyokat megvizsgálja.

— **A bejelentő hivatal.** Rostás István főkapitány a tanács tegnapi ülésén előterjesztést tett a bejelentő hivatal reformjáról. A tanács elhatározta, hogy Vetéssy Béla rendőrfogalmazót, aki a bejelentő hivatal élére kerül, Buda pestre küldi tanulmányozni a főváros mintaszerűen berendezett bejelentő hivatalát, Vetéssy Bélával egy irnok is részt vesz a tanulmányúton.

— **Bosznia népe és földje.** Kereskedelmi érdekeink egyik legfigyelemre méltóbb területe az annekszió és Bosznia. Egész társadalomunkat, de legkiváltkép kereskedőinket kell, hogy érdekelje mindaz, ami Bosznia földjének és népének megismerésére vezethet. Bálint Imre a kereskedelmi muzeum igazgatója e hó 8 án kedden délután 5 (öt) órakor a Royal szálloda nagytermében nagyértékűnek ígérkező előadást fog tartani Bosznia néperől és földjéről. Ez az előadás a Csokonai kör ülésének keretében fog megtartani. A máris megnyilatkozott nagy érdeklődés arra a reményre jogosít, hogy kereskedő világunk is tömeges megjelenésével fogja méltánylását kifejezni.

— **Szabad Iskola.** Ma kedden március 7-én dr. Grósz Pál orvos előadása elmarad s helyette László Béla kereskedelmi iskolai tanár tart előadást „A kereskedelem a kultúra szolgálatában” címen. Az előadó beszélni fog a kereskedelem fontosságáról, ennek a gazdasági életre való hatásáról, kulturális, társadalmi és jogi vonatkozásairól. Az érdekes előadás este 6 órakor az Ipartestület diszertmében kezdődik s teljesen ingyenes.

— **A nagyerdői fürdő kijavítása.** A nagyerdői fürdőház meglehetősen rozszant és régi felszerelése már javításra szorul. A fürdő állapotáról K. Tóth Mihály dr. tett jelentést a tanácsnak, amely elhatározta, hogy az ócska kádakat és egyéb felszereléseket fel fogja újítani.

— **Balkányi Béla előadása.** A budapesti társadalomtudományi társaság március 7-én, ma kedden délután fél 7 órakor, saját helyiségében ülést tart, melyen Balkányi Béla tart előadást „A Hortobágy hasznosítása” címen.

Hotel „Arany Sas” szálloda

a Központi pályaudvarral szemben.

Budapest.

Baros-tér 19. szám.

Családi szálloda. Pedáns tisztaság. Modern kényelem. Szórák, villanyvilágítás és kiszolgálással 2 korona 60 ilértől feljebb. Szálloda tulajdonos: **FRIED GYULA.**

— **Elutasított kérelem.** A debreceni jótékony nőegylet a színházban estélyt rendez. Két estére a tanács átengedte a színházat. A nőegylet még egy harmadik estét is kért, de a tanács a kérelmet nem teljesítette.

— **Somogyi Sándor pályadíja.** Somogyi Sándor a jeles debreceni szobrászművész a nyiregyházi Kossuth-szoborra pályázott. A jury tegnap döntött a beérkezett pályatervek fölött és Somogyi Sándor művét jutalmazandónak találta. Somogyinak a jury elismerést és dicséretet szavazott meg s munkáját megveszik.

— **Zenekari próba.** A Zenekedvelők Körének filharmonikus zenekara f. hó 7-ikén, kedden este 8 órakor a Zenede helyiségében, Csapó-utca 30. sz. alatt zenekari próbát tart, melyre a tagok pontos megjelentését kéri a vezetőség.

— **A szoboszlói uri-kaszinó estélye.** Az az eleven társadalmi élet, amely Szoboszló városát mindenkor jellemezte, szombaton egy rendkívül sikerült estélyben nyert kifejezést és újabb bizonyosságot. Szoboszló egész előkelő társasága, sőt még a szomszédos községek földbirtokos családja is vidám kedvvel gyűltek össze az uri-kaszinó helyiségeibe, ahol dr. László Endre ügyvéd, a kaszinó új titkára által nagy izléssel összeállított előadási műsor élvezete után virradatig jókedvű tánc folyt. A műsorában Váradí Iлона debreceni író nő felolvasásán kívül Vass Jolán és Czobor László kiűnően előadott párosjelenete aratott nagy sikert. Felolvasott Rédei Rezső dr. is és a műsort Unger Annuska temperamentumos és bájos énekszámai zárták be.

— **Szentkúti Árpád meghalt.** Tegnap a kórházban meghalt Szentkúti Árpád Debrecen híres és hírhedt alakja. Nem mindennapi egyéniség volt ez a bűnös ember, aki a debreceni rendőrség bűnügyi krónikájában számtalan esetben szerepel. Évekkel ezelőtt két ízben is rablógyilkosság történt, akkor is Szentkúti Árpádot vették gyanúba. Igen sok körülmény azt igazolta, hogy része van a gyilkosságban. A törvényszéki főtárgyalás alkalmával azonban nem volt kellő bizonyíték ellene s felmentették. Azóta még néhány nagyobb szabású bűnügybe keveredett. Őlt is számos esztendő a fegyházban. Hírhedt alakja volt a debreceni utcáknak s mikor a hurkos világ volt Debrecenben akkor is részt kért magának a bűnökből. Az utóbbi időben meghuzta magát. Ivott és koldult. Nagyobb dolgot a bicskázásnál nem követett el. Nem volt azért héti, hogy a rendőrségnek baja ne lett volna vele. Féltek is tőle az emberek, mert hevülékeny természete sokszor elragadta akaratlanul is. A tipikus csavargótól most örökre megszabadult a város. Két hét előtt került a kórházba s meg is halt.

— **Felülfizetések.** A Hajduhadházon 1911. február 26-án rendezett s ugy anyagi ag, min. erkölcsiség szépen sikerült „Kálvineum-estélyen” a lelkész-árvaik javára felülfizettek és adományoztak: Meleg László 2., Greskó Sámuel 2., özv. Veszprémi Károlyné 2., Szabó Gábor 1., Poroszlay Albert 1., Molnár Lajos 0.80., dr. Weiss Aron 6., Éles László (Téglás) 6., Ablonczy László (Téglás) 3., Marcsek Béla 2., Lukács Károly 1., Balogh Antal 4., és özz. Hadházy Péterné 10 koronát.

— **Nyilvános köszönet.** Dr. Kenyeres Elekne urnó, H. G. és egy magát megnevezni nem akaró ur 10—10, Dresdner Ármin ur egy fogadásból kifolyólag 20, s a Takaréki és Hitelintézet r. t. 30 koronát juttattak hozzám a Szabadiskola javára, amely szíves adományokért itt a nyilvánosság előtt is halás köszönetet mondok a Szabadiskola vezetősége nevében dr Kovács Gábor jogtanár, titkár.

— **Ha sósorszeszről van szó,** akkor csak dr. Borovszky féle Borolint vegyünk. Kapható mindenütt.

— **Megfogott a tavasz elején.** Szinte hitetlenül hangzó hírt közöltek tegnap Balmazújvárosról a debreceni kir. ügyészséggel. A jelentés szerint egy Kéki Zsuzsánna nevű asszony megfogott. Kéki Zsuzsánna kiment a tanyára. Este indult hazafelé. Ekkor már hideg volt, úgy hogy reggel megfagyva találták. Ritka eset. Nappal egészen tavaszias az idő járás és éjjelre olyan a fagy, hogy ember életet is áldozatul követel.

— **Eihunytak.** Takács István g. kath. 30 éves, Szentkúti Árpád r. kath. 50 éves, Varga Györgyné ref. 22 éves, Baranyi Sándor ref. 9 hónapos, Máthé Ferencné g. kath. 42 éves, Pál Jenő ref. 7 hónapos, Magyar József ref. 14 napos, Safranka Mária g. kath. 15 hónapos, Huber László r. kath. 17 hónapos, özv. Fedák Józsetné r. kath. 74 éves, Nagy József ref. 78 éves, Lőke Johan r. kath. 76 éves, Kocsis Jánosné ref. 42 éves, Suba József ref. 34 éves, Weiszberg Margit izr. 18 hónapos.

— **Narancs** vérvörös catániai legeslegjobb minőségű öt kilós postakosárral 2.80, eredeti kosárral 100 darabbal 5.20, eredeti ládával 180 avagy 150 darabbal 7 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 12 koronáért. **MUSKÁT NARANCS** vérpáros primissimó minőségű, szép nagyok, eredeti ládával 100 avagy 80 darabbal 8 korona eredeti ládával 200 avagy 160 darabbal 12.50 koronáért. — **SÁRGA FAJNARANCS** messinai mézédés öt kilós postakosárral 2.50 eredeti ládával 180—150 darabbal 5.25 korona, eredeti ládával 300 avagy 200 darabbal 10 korona. — **CITROM** elsőrendű öt kilós postakosárral 2.20, eredeti ládával 180 darabbal 5 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 9. — **KARFIOL** csodaszép fehér öt kilós postakosárral 2.20, tizkilós kosárral 3.60, eredeti kosárral (18 darabbal) 4 korona. — **MARONI** római conservált tartós téli áru öt kilós postakosárral 2.60 huszonöt kilós zsákkal 9 koronáért. — **FÜGE** kiskoszu idei kilónként 50 fillérjével. — **SZENTJÁNOSKENYÉR** mézes, kilónként 30 fillérjével. — **ARACHID** amerikai mogoró, héjas, cukrázok sütemény készítéséhez használgák, kilónként 80 fillérjével, tiz kiló vételnél kilónként 70 fillér. — **MOGYORÓBEL** levantei kimérve kilónként 160 fillér. **DATOLYA** Califat kimérve kilónként 85, francia berber datolya kimérve kilónként 2.20. — **MALAGASZÓLÓ** extra Royanx kimérve, kilónként 2.50. — Francia **HEJÁS MANDULA** kilónként 2.30. **LOUCUMFÜGE** primissima 1 és 2 kilós ládikákban kilónként 1.30. **CUKROZOTT GYÜMÖLCS** bozeni kiváló szép vegyes egy kilós ladikával 3.40. — **MAZSOLASZÓLÓ** világos, kimérve, kilónként 1.90 koronáért szállítja utánvétellel, bérmentetlenül az AGRUMEN déligyümölcs nagykereskedés Budapesten Szarka utca 7. Tessék előnyárjegyzéket kérni friss gyümölcsökről és déligyümölcsökről.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációszak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezete** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönök nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezési kölcsönök sürgősen intézettek el.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Forman
nátha ellen

Hatása meglepő! Szelencze ára 40 fill.

Debreceni ötvösművek kerestetnek.

A muzeum felhívása.

Közismert tény, hogy a magyar ötvösmesterség hajdan igen virágzó, európai hírű volt s ma is bámulatos remekműveket állított elő. Debrecen is, a múlt század közepe tájáig, tekintélyes helyet foglalt el a hazai ötvös műipar terén, mert ötvöscéhe a legelőbbek közül való s hosszú ideig népes mestertársulat volt. A Muzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének egyik szakértő tisztviselője a Nemzeti Muzeum és a közoktatásügyi m. kir. miniszterium támogatása, sőt a művelt közönség meleg érdeklődése mellett, megkezdte a művészettörténeti szempontból igen fontos ötvösjegyek rajzainak összegyűjtését, megfektetését és tudományos rendszerbe való foglalását. Mindenki, akinek módjában áll, hazafias szolgálatot tesz e szép vállalkozásnak, amely a magyar iparművészet történetének még eddig megoldatlan kérdését akarja megoldani és tisztázni. Ugyanazért az emlegett Főfelügyelőség megbízásából felkérjük mindazokat, akik olyan régi arany és ezüst ötvösművek birtokában vannak, amelyek családi hagyomány, vagy más forrás szerint Debrecenben készültek, avagy amelyekről valamely oknál fogva feltehető, hogy debreceni ötvös készítette, sziveskedjenek az ilyen tárgyak (akár Lőfkovits Arthur muzeumigazgató ékszerész üzletében, akár a városi muzeumán Zoltai Lajos muzeumőrrel) megmutatni csupán annyi időre, amíg a rajtuk levő város, — mester — és hitelesítő jegyek lerajzolhatók.

Megbízásunknak akkor is eleget tehetünk, ha ezek az ötvösművek szóval, vagy írásban a mondott helyeken bejelentettek és úgy kapunk engedélyt arra, hogy a rajtuk lévő ötvösjegyeket a tulajdonos lakásán lemoshassuk. Kérjük azokat is, akiknek eféle ötvösművek (serlegek, poharak, asztali edények stb.) hollétéről tudomásuk van, hogy afelől minket értesíteni sziveskedjenek.

Hangsúlyozzuk, hogy nem a régi arany-ezüstneműek megszerzése a célunk, hanem csupán a mesterjegyeknek tudományos értékű összegyűjtése Debrecen egyik régi dicsőségének emlékeiről. E hazafias törekvésünkhöz szeretettel kérjük a debreceni közönség meleg érdeklődését.

MULATSÁG.

Mulatság a Homokkertben. A homokkerti ref. olvasó egyesület mulatságot tartott, mely erkölcsileg és anyagilag fényesen sikerült. Egy minden ízében magyaros, fesztelens kedélyes összejövetel volt, hol mindenki jól érezte magát és jó emlékekkel távozott. A megtartott szép hangversenyen Vértési Margitka és Tőkés Pista nyerték el a díjakat. Nagy hatást keltett Magyarí Bandi zenész által zenekísérettel előadott cigány nóták. A jelen volt hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítani. Asszonyok Korompai Gyuláné, özv. Tóth Imréné, Nagy Lajosné, Kurucz Lajosné, Oláh Mihályné, Csomós Jánosné, özv. Kiss Balminé, Simon Imréné, özv. Sütő Sándorné, Dézsi Jánosné, ifj. Pesti Jánosné, Hahn Istvánné, Barna Gáborné, Safranek Vencelné, Szabó Gyuláné, Egri Ferencné, Vaschman Emánuelné, Kabai Jó-

zselné, Nagy Józsefné, Sipos Sándorné, Tóth Antalné, Bőr Istvánné, Veszeli Józsefné, özv. Hirippi Gáborné, ifj. Hirippi Gáborné, Hirippi Józsefné, Erdős Istvánné, özv. Vértesi Györgyné. stb. Leányok: Tóth nővérek, Oláh Julia, Comós Rózsika, Kiss nővérek, Sütő Erzsike, Molnár nővérek, Simon Juliska, Dézsi nővérek, László Eszike, Koszta Erzsike, Hahn Erzsike, Barna Erzsike, Pávai Margitka, Safranek Mariska, Egri Erzsike, Barna Juliska, Vaschman Etelka, Kabai Rózsika, Sipos Juliska, Nagy Sárika, Sipos Margitka, Tóth Irénke, Bőr nővérek, Bányai nővérek, Jagicza Erzsike, Erdős Sárika, Vértesi Margitka, stb. K. Gy.

Üzlet az öngyilkos jelöltekkel.

Elfogott pénzhamisító.

Nagyszerű fogással tett árialmatlanná a debreceni rendőrség egy veszedelmes embert. A jeles firmának az volt a szándéka, hogy hamis pénzt gyárt s ezt sikkasztó pénztárnokokkal, bünsz manipulációkat végző olyan állami hivatalnokokkal hozza forgalomba, akik pénz kezelnek. A letartóztatott embert Pataki Györgynek hívják, debreceni születésű ez a Pataki, de már szélhámosságért, csalásért és pénzhamisításért többször volt büntetve. Ha most véletlenül hurokra nem kerül, ugy kitudja, hány százalomra méltó, kétségbeesett embert rántott volna magával a börtönbe.

A rendőrség Pataki Györgyöt a vasúti állomáson fogta el. Nagykárolyba akart utazni és feltűnt Furkó őrsparancsnoknak a gyanús ember. Előállította s csakhamar kiderült, hogy veszedelmes pénzhamisító és csaló, aki minden valószínűség szerint a sznagy-Jákunszolnok megye területén működő pénzhamisító banda vezére.

Pataki legutóbb 2 évi fogságot szenvedett ugyancsak pénzhamisítás miatt. Mikor tegnap letartóztatták, igen sok ügyes hamisítványt találtak nála. Hamis 5 és 10 koronás volt a zsebében.

Mile Pál hallgatta ki Patakit, aki valami nehezen tagadott. Annyit sikerült meg tudni, hogy a számos pénz forgalomba hozása terén egész egyszerű trükkökkel akart dolgozni:

Mindenekelőtt ügynököket akart Pataki szerezni, akik a hamisítványokat terjesztik. Erre nézve kiszemelte a sikkasztó a bajba keveredett bankpénztárnokokot, telefonkezelőket és postamestereket, akik pénzt kezelnek s így alkalmuk van hozzá, hogy a hamis pénzt a jó pénzzel elkeverjék. Ezt az ötletét úgy hozta nyilvánosságra, hogy a Pesti Hirlapban közzétette az alábbi apróhirdetést:

AZONNALI

segélyt, illetve kezes nélküli kölcsönt nyerhetnek pillanatnyi pénz-zavarban levő pénztárosok, pénztárosnők, postamesternők, kezelőnők, elfogadható feltételek és szigorú titoktartás mellett. — Előnyben részesülnek azok, akik kétségbeesés és örvény szélén állanak és nincs más választásuk, mint Amerika, vagy a halál. Ajánlatokat „Tőkepénzes” jellegre kérek Blokner hirdetőjébe.

Erre a kihirdetésre egész sereg kétségbeesett ember akad, akikkel Pataki György tárgyalásokat óhajtott kezdeni, hogy az általa gyártott hamispénzeket forgalomba hozzák. Nagykárolyba is azért akart utazni, hogy ott egy ilyen kétségbeesett embert „megmentsen.”

A rendőrség a leveleket is lefoglalta, sőt azt a sok rekvizitumot is, ami a hamispénz készítéséhez kell.

Pataki egyelőre a rendőrség fogházában van. Most a nyomozás folyik, hogy a hamispénz gyár hol van. Addig is, míg ez kiderül, széles körben folytatják a vizsgálatot.

TÁVIRATOK.

A francia új kabinet.

Páris, március 6. A minisztertanács a Monis miniszterelnök által szerkesztett kormánynyilatkozatot végérvényesen elfogadta.

A német császárné kalandja.

Berlin, március 6. Augusztia császárnéra tegnap a helyőrségi templomban egy örült nagyon rájlesztett. A boldogtalant — Lukas Ferencnek hívják, statisztikai hivatalnok — behajolt az udvari páholyba és egy írásból valamit felolvasott, aztán a császárné ölébe dobta az írást. A császárné gyorsan távozott udvarhölgyeivel, az örültet pedig detektívek kivitték.

Régi bűn.

London, március 6. 1894. decemberében meggyilkolták a francia klub éjjeli órét. Akkoriban nagy feltűnést keltett a gyilkosság, de a tettest nem tédták kézrekeríteni. Most, 16 év múltán Liverpoolban az ottani rendőrségen jelentkezett egy ember és bevallotta, hogy ő ölte meg a francia klub órét.

Általános matrósztrajk.

Antwerpen, március 6. Péntek óta a legnagyobb titokban ülészek az angol, német, francia és amerikai tengerész-szövetségek delegátusai. Egyhangulag elhatározták, hogy az egész világon proklamálják a matrósztrajkot, ha április közepéig a hajósvállalatok nem adják meg a megígért béremelést.

Megmérgezett ezredes.

Venecia, március 6. Scolari ezredes, a veneciei erődök parancsnokát, aki a múlt héten hirtelen meghalt, tényleg megmérgezték. Három tiszt követte el a gyilkosságot. Mind a három tisztet elfogták. A gyilkosok kémei, akik Scolari ezredes szekrényéből ellopják az erődítési terveket.

Beteg királyné.

Bukarest, március 6. Erzsébet királyné influenzában megbetegedett. A királyné teljesen étvágytalan és lázas.

Paternó örült?

Róma, március 6. A gyilkos hadnagy örültséget szimulál, de az orvosok tisztában vannak vele, hogy tetet. Kiderült hogy Paternó néhány év előtt Firenzében meg akarta zsarolni a kedvesét, egy arisztokrata asszonyt, aki nem adott pénzt és azért Paternó nyilvánosan arcul ütötte. Akkor több firenzei arisztokrata férfi kegyetlenül elverte Paternót és kénytelen volt áthelyezését kérni. A turini gróf nem hagyta annyiban a dolgot, hanem becsületügyi eljárást követelt, de a hadügy-miniszter egyonhallgatta a botrányt. Ez az ügy most interpelláció alakjában szóvá fog kerülni a képviselőházban.

Ingtatlanok forgalma.

Kapitány János és neje Rácz Juliánna veszik a debreceni 769. sz. utcában foglalt Lorántfi-utca 4. sz. házat Bak Gábor és neje Kovács Juliánától 6000 kor.

Lichblau Albert veszi a debreceni 3566. sz. utcában foglalt 268 négyszögöl Libakert földet Borsos József és nejétől 2420 kor.

Király József és neje Erdei Mária veszik a debreceni 1763. sz. utcában foglalt Bundi-utca 15. sz. házat Csapos János és neje Horváth Erzsébettől 24500 kor.

KÖZGAZDÁSZAG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 4.

A határidőüzlet iránya a javult külföldi tén szilárd volt. A gabonaművek 5-10 fillérrel javultak és a kulisz fedező vásárlásai következtében igen szilárdan zárultak. A forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogrammonként

buza ápr.	11'24—11'39.
buza máj.	11'19—11'17.
buza okt.	10'60—10'58.
rozs ápr.	7'98—7'97.
rozs okt.	7'82—7'87.
zab ápr.	8'50—8'49.
tengeri máj. 1911.	7'30—7'29.
Tengeri júl. 1911	5'70—5'69.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 674'75 Magyar hitelrészvény 864.75

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

De akinek hosszú száműzetés alatt a hazai nyelv édes csengő hangjai útik meg újra füleit: aki kinos évek reménytelen epedése után a szerelem nyilatkozatait hallja meg imádott kedvese ajkairól, annak szívének nem nyilalja át olyan kiej és boldogság, mint aminő kiej és boldogság Kupez szívének keresztül nyilalja, midőn füleibe csapott ez az éles csengés, amely annyira hasonlít a rablánc fájó csengéséhez.

Nem rablánc volt ez, hanem egy csomó kulcs; tolvajkulcsok, össze-vissza kicsinyek, nagyok, amelyekkel a vásár előtti éjszaka a tolvajok Hámos uram kamaráját kinyitották, hogy a boltos Sámuel portékáját elloplják.

Akkor Kupez felakasztotta volt a falra, még azt a lakatot is elakasztva, aki csinálta és most úgy örül nekik, mint legfőbb boldogságának.

Örüleles mohósággal kapja le a szegről, beteszti ujassa belső zsebébe és visszafelé indul az ajtó felé. Ugyanazon csomók, ládák és hordókon kell átbotorkoznia, a melyek között a falig törtéteit és ugyanilyen módon üti meg kezét, lábát, fejét többszörös felbukásában; de ő most ismét nem érzi az ütéseket. Előbb a vágytól, most az örömtől nem érzi, hogy megtalálta a kulcsokat, melyeket a tolvajok ott felejtettek. Midőn a boltos Sámuel portékáit elakarták lopni.

Az ajtóhoz érve, megáll; kissé rendezgeti ruháját, mely a sok kapaszkodás által össze-vissza bomladozva fityeg a testén. Az ujjasát pedig még azért is jól begombolja, nehogy észre vegyék, mit rejteget ott belső zsebében, és mikor készen van a begombolással, megtapogatta magát, ha nem e kiáll a melle, és az bizony kiáll, és az bántja őt nagyon. Mi könnyen kérdezhetik majd tőle, mi duzzad az ott olyan nagyon.

Tehát ismét kigombolja ujjasát és tanakodik magában, hogy igazítsa el a dolgot.

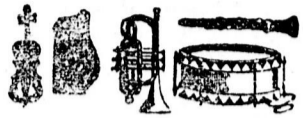
Majd ki, majd megint begombolja ujjasát, míg végre azon állapotok meg, hogy a tolvajkulcsokat szépen betakargatja zsebkendőjével, külön-külön göngyölve mindegyiket óvatosan, gyöngédeden, miként a hű anya szereteit pajkos kisdedeit külön-külön fekteti, nehogy összezőrdüljenek; azután mégis csak visyaszti a belső zsebbe; ott legjobb helyük van és hogy a duzzadás meg ne lássék, hát csak félig gombolja be az ujjasát, ahogy a virgoncz legények szokták. Ezt találja legjobb módjának. Így nem vesznek észre semmit. Legfőképpen azt tartják majd felüle, hogy kissé sokat öntött a garadra, azért jött egyszerre olyan legényhetnéki kedve. Ő pedig nem sokat törődik most azzal. Hadd tartsák azt felüle.

Folytatjuk.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianinó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás. Telefon 729. Alapított 1876.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszor

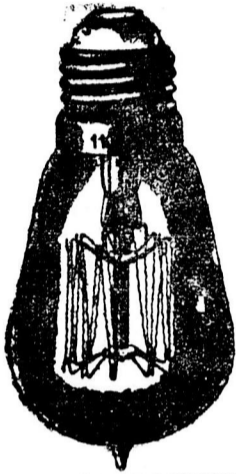
A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszor hatásában és erőalkotásában felmulthatatlan gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá minden meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsábjában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájalmainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszor.

Rapható városunkban a következő cégeknek: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszertárában. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében. 1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik: Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

TANTÁL-LÁMPA

a legjobb fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60% Fehér fényvel ég. Rázkódásoknak ellen áll. Igen tartós. Minden helyzetben kifogástalanul ég. Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Megrendelhető: Magyar Siemens-Schuckert-Művek-nél Bpest, V., Lipót-körut 5.

Saját szabadalmazott gőzgéppemmel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte lakások pormentesítését is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Egy nagyobb iparvállalat

1911. nov. 1-ére, a főtéren, vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6x6m.) esetleg megfelelő nagyságú, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbe veszi. Cím a kiadóhivatalban.

20,077. tkv. sz. 1910.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak, Szöllősi Mór végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő, a Vámospércs község határában fekvő, vpercési 1259. sz. betétben A. + 1 sor 1013/1. hrsz. alatt Szöllősi Mór nevére irt 640. sz. házasudvarból álló ingatlanra 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi márczius hó 24-ik napján, délelőtt 11 órakor Vámospércs község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár 2/3-án alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át vagyis 160 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20 -áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1910. évi december hó 30. Kir. törvényszék mint tkvi hatóság

Kádoss, kir. tszéki bíró.

Fejfájást és idegességet

elvesztettem, mert viselem a

Berson

gummisarkokat.

Bersonwerke, Wien, VI/I.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztük, hosszú selyem keztük, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJČARÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2.40, mézédesszilvalekvárnak 1.—, papírhéjú dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsáknál olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírzületében Piac-utca 12.

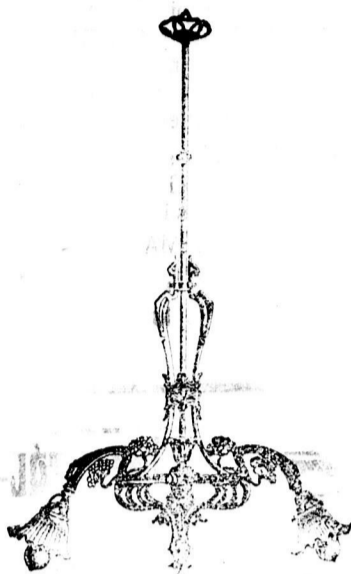
Postakosár fajalma franko 2.50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Fajbaromfi, fajbék, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Ta(Hever sm.)

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauzióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10 Prospektusok ingyen.

Üzletáthelyezés!

**A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára
üzlethelyiségeit**

**1911. május 1-én
a Piac-utca és Új-utca sarkán épülő
új Wiener-féle palotába
helyezi át.
Költözködés miatt mérsékelt árak!**

877—1909. G.

Eladó ákáczfák.

A debreczei református egyház kezelése alatt levő néhai **Papp József-féle tanyaföldön, a Macson, a Deák-dűlőbe**, Kiss Mihály és Ekli József tanyája mellett, mintegy 290 darab, 7—8 méter hosszú, 20—40 éves, lugas- és szerzőmőfának való élő ákácfa **március hó 8-án délelőtt 10—11 óra között** a helyszínen nyilvános árverésen el fog adatni. Az elszállítása a szekérut javulásáig halasztható.

Debreczen, 1911. március 4-én.

Otrokocsi Végh János,

gazdasági gondnok.

Debreczeni

Első Vasbetoncső-gyár

Piac-utca 83. sz.

Gyárt: drótbetétes beton-csőveket és idomdarabokat minden méretben

: Vasbeton kiöntő aknákat, :

tisztító és iszapfogó aknákat, kutgyűrűket stb. Elvállal mindenféle beton és vasbeton munkákat. Terazzo és keramit munkát és javítását a legolcsóbb árban.

Nagy raktár kavicsos és rostált homokból, elsőrendű portland és román cementből nagyban és kicsinyben.

Lehmann László és Wagner József

Telefon 718.

DEBRECZEN, Zápolya-u. 6.

Telefon 718.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződött vállalkozói tisztelettel kérik a t. háztulajdonosokat, hogy a

Csatornázási és vízvezetési

munkálatok kivitelével őket megbizni sziveskedjenek.

A munkálatokat az egyesület szakbizottsága ellenőrzi.

Az árak és fizetési feltételek a legkedvezőbbek, az anyag kitűnő.

Terveket és beadványokat vállalkozók díjmentesen készítik el.